

ДИСЦИПЛІНА «НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА МОВЛЕННЕВОЇ ПОВЕДІНКИ»

Анотація. Дисципліна “Національно-культурна специфіка мовленнєвої поведінки” належить до переліку дисциплін гуманітарного напрямку, запропонованих аспіранту для вільного вибору. Комунікативна поведінка визначається як сукупність норм і традицій спілкування людей. Вона реалізується в стереотипних висловлюваннях, мовленнєвих кліше, з одного боку, і, з іншого боку, в суто індивідуальних мовленнєвих проявах мовної особистості. До цього слід додати невербальні засоби комунікації, що дозволяє визначити комунікативну поведінку як сукупність норм і традицій спілкування конкретного народу в різних комунікативних ситуаціях. Дослідження мовленнєвої поведінки народу стає актуальним в період глобалізації, що пов’язано з розширенням міжнародних контактів, зростаючим інтересом науковців гуманітарних наук до міжкультурної комунікації і до міжкультурного взаєморозуміння, національної самобутності різних народів. Національна культурна специфіка мовленнєвої поведінки зумовлена також позамовними чинниками, серед яких, окрім процесу глобалізації, додаються міжетнічні конфлікти, які потребують врегулювання, що підвищує важливість досліджень у сфері міжкультурної комунікації, когнітивної лінгвістики, теорії мовленнєвого впливу. Вивчення мовленнєвої поведінки в різних сферах мовленнєвого спілкування, таким чином, має також практичний інтерес.

Мета навчальної дисципліни полягає, в тому, щоб обґрунтувати теоретичні засади міжкультурного спілкування з опорою на національно-культурну своєрідність мовної картини певного народу і національно-культурну специфіку мовленнєвої поведінки окремих представників окремої нації; зосередити увагу на таких компонентах національно-культурної специфіки мовленнєвої поведінки, як культурні традиції національної спільноти в організації процесу комунікації, специфіка національних етикетних норм, особливості соціального і ролевого символізму в межах конкретної нації. Все це дозволяє співставити моделі мовленнєвої поведінки чужої та рідної культури, дозволяє уникнути неадекватного сприйняття одного народу іншим, руйнує існуючі негативні стереотипи.

Попередні вимоги: аспірант (ад’юнк) повинен знати: вільно володіти українською / іспанською/ англійською мовами; основними прийомами пошуку та аналізу наукової інформації; знати основи теорії комунікації та культурології; мати уяву про національну, мовну та концептуальну картини світу.

Після прослуховування курсу аспірант (ад’юнк) повинен вміти: усвідомлено розуміти специфіку міжособистісного та соціально-орієнтованого спілкування, особливості мовленнєвої та немовленнєвої поведінки в різних комунікативних ситуаціях; з огляду на міжкультурне взаєморозуміння та національну самобутність вміти застосовувати мовленнєві стратегії та тактики; вміти співвіднести культуру мовлення і мовленнєву поведінку; самостійно критично мислити, аналізувати і синтезувати, оцінювати здобуту інформацію.

Змістовий модуль:

- Специфіка мовленнєвої поведінки українців, іспанців і англійців.

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська / іспанська / англійська

Місце у структурно-логічній схемі: ДВА.3.01.08 читається на другому році навчання.

Термін вивчення: викладається в обсязі 120 годин (4 кредити ЄКТС), зокрема: лекцій – 18 годин, практичні заняття – 4 годин, консультацій – 2 години, самостійна робота – 96 години.

Форма підсумкового контролю: іспит.

Викладач: Зоя Олексіївна Гетьман, філологічних наук, професор кафедри романської філології.

Інформація про викладача: <https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/roman-fil/spivrobotnyky-roman-fil/hetman/>